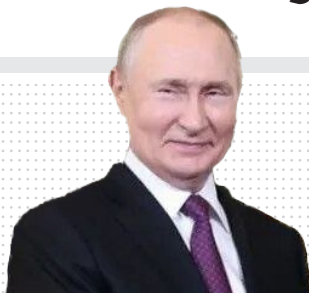

۶ اشغالگران دریگ و جب از سرزمین ما باقی نخواهد ماند

۳ بهترین آرزوهایم برای سلامتی و موفقیت آیت الله خامنه ای را ابلاغ کنید

خنثی سازی تحریم ها در عمل؛ تجربه موفق دولت شهید رئیسی

علیرضا عباسی

نایب رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس

در طول سال های گذشته، همواره دو رویکرد در مدیریت اقتصادی کشور وجود داشته است؛ یک نگاه حل مشکلات را در میز مذاکره و تعامل با کشورهای خاص جست و جوی کند و رویکرد دیگر بر استفاده از توان داخلی و فعال سازی ظرفیت های بومی تأکید دارد. تجربه سال های گذشته به روشنی نشان می دهد هر زمان رویکرد دوم محور عمل قرار گرفته، شاخص های اقتصادی بهبود یافته و هر زمان نگاه به بیرون غالب شده، اقتصاد با عقب گرد مواجه شده است. اقتصاد مقاومتی، مفهومی که از سوی رهبر شهید انقلاب و پس از آن توسط رهبر معظم انقلاب مورد تأکید قرار گرفته، یک شعار یا توصیه گذرا نیست، بلکه یک راهبرد اساسی برای اداره کشور است.

متن کامل در صفحه ۵

صفحه ۱۱

سیاست خارجی

پایان افسانه شکست ایران

در حالی که لفاظی های کاخ سفید همچنان بر طبل تهدید می کوبد، در پشت پرده، صدای دیگری در حال بلند شدن است.

صفحه ۲

سیاسی

واسطه بی طرف نیست

همزمان با سفرهای اخیر سید عباس عراقچی به اسلام آباد، برخی اتهامات نسبت به ادامه همکاری با پاکستان به عنوان میانجی افزایش یافته است.

صفحه ۳

سیاسی

شگفتانه های بی پایان هرمز

ریچارد هاوس رئیس پیشین شورای روابط خارجی آمریکا می گوید در چند هفته آینده قیمت بنزین افزایش پیدا خواهد کرد.

کارآمدی بدون سازش

دو سال پیش بود که در ایام دهه کرامت و همزمان با میلاد امام هشتم، سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور دولت سیزدهم در مسیر خدمت به مردم به شهادت رسید. به همین مناسبت «نوبیاد» کارنامه عملکرد دولت سیزدهم در برخی شاخص های اقتصادی را در مقایسه با سایر دولت ها بررسی کرده است.

۵ ۴

افزایش انتقادهای داخلی از جهت گیری های پاکستان در مناسبات میان ایران و آمریکا

واسطه بی طرف نیست

همزمان با پایان دورنخست مذاکرات اسلام آباد و همچنین سفیرهای اخیر سید عباس عراقچی به پاکستان وعدم اتخاذ مواضع مستقل و بی طرف

از این کشور در خصوص مذاکرات و جزئیات آن، انتقادات نسبت به ادامه همکاری با کشور به عنوان میانجی شدت گرفت.

امیرحسین درکی

روزنامه نگار

خارجہ عمان اعلام کرده بود «در این مذاکرات بر سر یک «گشایش مهم» توافق شده که تا پیش از این هرگز به دست نیامده بود.» او در توضیح درباره این مسئله گفته بود: «به نظر من این دستاورد بزرگی است که در توافق قدیمی ای که در دوران اوباما مذاکره شد وجود نداشت. چیز کاملاً جدیدی است.» فرامتن این مواضع بوالسعیدی حاکی از این نکته بود که ایران طرفدار جنگ نبوده و این آمریکا بود که با زیاده خواهی و پیشنهادات غیرمعقول زمینه جنگ را فراهم کرده است.

همچنین از سوی دیگر سلطنت عمان نیز در بیانیه ای حملات آمریکا به ایران را محکوم کرده بود «عمان، اقدامات ایالات متحده آمریکا تهدیدی برای گسترش دامنه جنگ است و نقض جدی قوانین بین المللی و منشور سازمان ملل متحد محسوب می شود که استفاده از زور و نقض حاکمیت ملی کشورها و حق مشروع آن ها برای توسعه برنامه های هسته ای خود برای مصارف صلح آمیز را منوط به نظارت و پایش آژانس بین المللی انرژی اتمی مطابق با پروتکل های بین المللی، از جمله کنوانسیون های ژنو که هدف قراردادن تأسیسات هسته ای را ممنوع می داند، ممنوع می کند.»

پیش از این نیز فواد ایزدی استاد دانشگاه تهران و کارشناس مسائل سیاسی در توییته نوشته بود: اعتماد نکنید! مراقب عاصم منیر فرمانده ارتش پاکستان باشید او مهره آمریکا است.

محیط مناسبی برای مذاکره نباشد.» همچنین در انتقاد به گزینه انتخاب پاکستان به عنوان میانجی، ابراهیم رضایی سخنگوی امنیت ملی مجلس در صفحه شخصی خود نوشت: «پاکستان دوست و همسایه خوب ماست اما واسطه مناسبی جهت مذاکرات نیست و اعتبار لازم را برای واسطه گری ندارد. آن ها همیشه مصلحت ترامپ را در نظر می گیرند و برخلاف میل آمریکایی ها حرفی نمی زنند به طور مثال حاضر نیستند به دنیا بگویند که آمریکا ابتدا پیشنهاد پاکستان را پذیرفت اما بعد زیر حرفش زد. نمی گویند که آمریکایی ها در موضوع لبنان یا اموال بلوکه شده تعهداتی داشتند؛ اما به آن عمل نکردند. میانجی باید بی طرف باشد نه اینکه همیشه به یک سمت غش کند.» نکته قابل توجه توییت نماینده تهران این نکته بود که پاکستان بعد از پایان دور نخست مذاکرات اسلام آباد درباره زیاده خواهی، تقصیر و کارشکنی مشهود طرف آمریکایی، توضیحات و مواضع مستقلانه ای ارائه نکرد. این در حالی است که عمان در این خصوص مواضع بی طرفانه اتخاذ کرده بود.

در مذاکرات ژنو، بدر البوسعیدی وزیر امورخارجہ عمان در مصاحبه با برنامه «Face the Nation» رسیدن به «توافق صلح» با ایران را در دسترس خوانده و گفته بود: «اگر هدف از مذاکرات این است که ایران هرگز به سلاح هسته ای دست پیدا نکند این مسئله از طریق مذاکرات کنونی حل شده است.» همچنین وزیر

مروری بر تعاملات دیپلماتیک ایران با آمریکا و چه بسا سایر کشورهای جهان، حاکی از اهمیت انتخاب کشور میزبان در این مقوله است. در همین راستا میزبانی پاکستان به عنوان میانجی مذاکرات فی مابین ایران-آمریکا طی روزهای اخیر مورد توجه و انتقادات برخی مقامات سیاسی همراه بود. این انتقادات در حالی مطرح می شود که پیش از نیز ایران همواره اصرار به میانجگری عمان در مسائل خود داشته است. کما اینکه طی سالهای اخیر بسیاری از تبادل پیام ها از طریق همین عمان صورت گرفته است.

این مسئله که پاکستان گزینه مناسبی برای مذاکرات نیست تحت علل متعددی قابل بررسی است؛ از جمله وابستگی مالی امنیتی این کشور به عربستان، امارات و آمریکا است. در همین راستا امیرحسین قاضی زاده هاشمی معاون شهید رئیسی در دولت سیزدهم در یادداشتی به دلایل مناسب نبودن پاکستان به عنوان میانجی اشاره کرده بود و نوشته بود: «پاکستان به لحاظ مالی به عربستان سعودی وابسته است و همچنین نفوذ گسترده آمریکا در سرویس امنیتی و ارتش پاکستان وجود دارد. حضور سرویس امنیتی و مالی امارات در منطقه بلوچستان پاکستان و حمایت از گروه های تجزیه طلب، موجب می شود که پاکستان

سردار قآنی: ساحات مقاومت در وقت ضرورت وارد عمل می شود

پیام فرمانده نیروی قدس سپاه به شرح زیر است: مقاومت قهرمانانه حزب الله لبنان ثابت کرد که روایت های القایی رژیم کودکش صهیونی برای پایان مقاومت و نابودی حزب الله لبنان، دروغی بیش نیست. وی افزود: رژیم صهیونی علی رغم صرف هزینه های گزاف و بکارگیری امکانات گسترده انسانی و تسلیحاتی و هدر دادن پول مالیات دهندگان آمریکایی، در مقابل ابتکار و ایستادگی جوانان غیور لبنانی مستاصل و درمانده تر از هر زمان دیگری است. فرمانده نیروی قدس تاکید کرد: این رژیم جنگ افروز در سال های گذشته همواره هیچ جنگی را با موفقیت به پایان نرسانده و در دستیابی به اهداف نظامی ناکام بزرگ و سرافکنده است. وی در پایان تاکید کرد: ساحات مقاومت قوی تر و منسجم تر از هر موعد دیگری در کنار حزب الله قهرمان قرار دارند و در وقت ضرورت در حمایت از مردم مظلوم لبنان و فلسطین وارد عمل شده و صهیونیست های جنایتکار را از عمل شوم خود پشیمان خواهند کرد.

محمد جواد لاریجانی: اصل مذاکره با آمریکا اشتباه بود

کارشناس مسائل سیاسی با حضور در برنامه گفت و گوی ویژه خبری گفت: یکی از کارهای بسیار مهمی که ایشان در مدت زمانی که مسئولیت دبیری شورای امنیت را برعهده داشتند، احیای توجه به مقاومت بود، در حالی که مقاومت به نوعی در ادبیات دیپلماسی ما کم رنگ بود. اولین کار ایشان این بود که موجب دلگرمی مقاومت در لبنان، یمن و سایر جاها گردید و مسئله مقاومت را به عنوان یک توانمندی استراتژیک جمهوری اسلامی وارد مقوله دیپلماسی ما کردند.

وی همچنین افزود: من مخالف رفتن دکتر قالیباف به اسلام آباد بودم، بردن یک شخصیت برجسته نظامی به مذاکرات درست نبود اگر چه اصل مذاکره هم درست نیست.

دروغ بزرگ شریفی زارچی درباره آمار پویش «جان فدا»

علی مراد خانی روابط عمومی سازمان تبلیغات، با تکذیب ادعای شریفی زارچی درباره آمار ثبت نام در پویش جان فدا نوشت: مدعیان بی وطن هوش مصنوعی برای حمله به آمار شگفت انگیز جان فدا اولیات علمی را هم رعایت نمی کنند و آمار بخش دیدگاهها را به کل ثبت نام کنندگان تعمیم می دهند. البته جوانان دانشجوی سال اول مهندسی کامپیوتر ما به راحتی پاسخ این دروغ را دادند؛ ولی چیزی از ناشریفی بی وطن ها کم نمی کند.

جزئیاتی از طرح ۱۱ بندی مجلس برای کنترل تنگه هرمز

رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در گفتگویی مطرح کرد: در این طرح ما تلاش کردیم عبور شناورها و غوطه ورهای متخاصم را ممنوع کنیم. در این طرح تردد کلیه شناورهای وابسته به رژیم صهیونیستی به طور مطلق ممنوع شده، در این طرح پیش بینی شده که دستاوردهای مالی این تنگه با ریال ایرانی باشد. وی افزود: در این طرح پیش بینی شده ستاد کل نیروهای مسلح، مرجع اقدام در تنگه باشد.

دستگاه دیپلماسی روزانه به مردم گزارش دهد

علی خضریان، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس در گفتگویی مطرح کرد: وقتی در دوران آتش بس دیپلماسی را در امتداد میدان تعریف می کنیم، این انتظار از دستگاه دیپلماسی وجود دارد تا در شرایطی که دشمن به صورت لحظه ای در حال انتشار مطالب کذب می باشد، به صورت روزانه به مردم گزارش بدهد. وی افزود: خودمان را جای مردمی بگذاریم که بیش از ۵۰ روز است در میدان و خیابان حضور دارند؛ وقتی از جاهای مختلف به آنها خبرها و شایعات متناقض می رسد، قاعدتاً ایجاد دلسردی می نمایند مردم تهران تصریح کرد: در دوران آتش بس علی رغم حضور مردم در خیابان و میدان و طرح مطالباتشان، با پدیده نظریه پردازان «توسعه گاو شیرده» مواجه شدیم و عده ای که رؤیای دبی شدن را داشتند، به دنبال الگوسازی و سست کردن پایه های اجتماعی مقاومت هستند. خضریان افزود: این جریان اخیراً بیان می کند که غنی سازی ما را در توسعه و اقتصاد فقیر کرده است. به گفته خضریان، این جریان می خواهد معادله ای را در کشور حاکم کند که براساس آن همیشه باید عقب نشینی کرد. و پاسخ نمی دهند اگر چالش ایران و غرب، مسأله هسته ای است، چرا پیش از هسته ای شدن تحریم بودیم؟ و چرا پس از برجام تحریم ماندیم؟! وی در پایان ضمن اشاره به تجربه برجام اظهار داشت: طرف غربی برجام های بعدی را در حوزه موشکی و منطقه ای و غیره طرح می کرد. و پاسخ نمی دهند که اگر سیل ویرانگر برجام ها جلو می رفت، امروز با چه چیزی می خواستیم در مقابل دشمن از خودمان دفاع کنیم.

سیاسی

پوتین: بهترین آرزوهایم برای سلامتی و موفقیت آیت الله خامنه ای را ابلاغ کنید

ولادیمیر پوتین در دیدار با سید عباس عراقچی وزیر امور خارجه ایران اعلام کرد: از شما می‌خواهم که صمیمانه‌ترین مراتب قدردانی من را به خاطر پیام آیت‌الله خامنه‌ای مقام معظم رهبری ابلاغ و موضوع مسکو را تأیید کنید که روسیه، مانند ایران، قصد دارد روابط استراتژیک خود را ادامه دهد. رئیس‌جمهور روسیه ضمن خوشامدگویی به عراقچی در شهر سن پترزبورگ گفت که هفته گذشته پیام آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب را دریافت کرده است.

وی ادامه داد: بهترین آرزوهایم را برای سلامتی و موفقیت ایشان به رهبر معظم انقلاب ابلاغ کنید. رئیس‌جمهور روسیه در ادامه گفت: ما بسیار امیدواریم که تحت هدایت رهبر جدید، مردم ایران با تکیه بر شجاعت و تمایل به حفظ استقلال خود، از این دوره دشوار عبور کنند و به صلح دست یابند. رئیس‌جمهور روسیه با اشاره به اینکه مردم ایران شجاعانه و قهرمانانه برای حاکمیت خود می‌جنگند تأکید کرد: از طرف ما، هر کاری که به نفع شما، منافع همه مردم منطقه باشد، برای دستیابی به صلح در اسرع وقت انجام خواهیم داد.

ریچارد هاوس: در چند هفته آینده قیمت بنزین افزایش

پیدا خواهد کرد

شگفتانه‌های بی‌پایان هرمز

با وجود گذشت چند هفته از اعمال حاکمیت جمهوری اسلامی ایران بر تنگه هرمز و تثبیت سیادت کشورمان بر این تنگه راهبردی، شیب آورده‌های هرمز برای ایران کماکان معودی است؛ موضوعی که از سوی بسیاری از مقامات و کارشناسان بین‌المللی و غربی نیز بر آن اذعان می‌شود. در نقطه مقابل اما، از محاصره دریایی ادعایی ترامپ و هگست هیچ خروجی قابل اعتنایی بر جای نمانده و جز اشارات گاه و بی‌گاه مقامات آمریکایی به آن برای دستاوردسازی، ظهور و بروز دیگری نداشته است.

جعفر کاظمی

روزنامه نگار

افزایش پیدا خواهد کرد. بنابراین، در واقع من فکر می‌کنم ما این فشار را کمی بیشتر از ایران حس می‌کنیم.

رئیس پیشین شورای روابط خارجی در پاسخ به این پرسش که به نظر میرسد چین و روسیه از این جنگ منتفع شده‌اند اما ظاهراً ناتو ضعیف شده، گفت:

«کاملاً. وقتی مورخان در این باره بنویسند، خواهند گفت که این یک تصمیم جنگی ناشیانه بوده است. بله، ایران از نظر متعارف ضعیف‌تر شده و توان نظامی این کشور هم تا حدودی تحلیل رفته، اما به چه قیمتی؟ هزینه اقتصادی برای جهان، هزینه برای ائتلاف‌هایی که آمریکا با سایرین داشته، هزینه برای جایگاه آمریکا و تضمین‌های آمریکایی؛ شرکای محلی مادر خلیج فارس نیز از این جنگ آسیب دیده‌اند.»

هاوس در پایان گفت: «بنابراین، فکر می‌کنم تاریخ به شکلی بسیار انتقادی با این جنگ و با فرضیات ما پیش از ورود به آن برخورد خواهد کرد؛ فرضیات مبنی بر اینکه ایران مقاومت نخواهد کرد، به همسایه‌هایش حمله نخواهد کرد و تنگه هرمز را نخواهد بست. پس ما در محاسبات محدود و نظامی در حال پیروزی هستیم، اما در معنای وسیع‌تر استراتژیک، در حال باختن این جنگ هستیم.»

ریچارد هاوس در پاسخ به این سوال که فکر می‌کنید گذر زمان به نفع آمریکا است یا اسرائیل، گفت: «فکر می‌کنم احتمالاً گذر زمان کمی بیشتر به نفع ایران است. ما تاب‌آوری آن‌ها را دیده‌ایم، بله، آنها به دلیل وضعیت بد اقتصادی تحت فشارهایی هستند. اما ما هم فشار زمان را حس می‌کنیم. مسائلی که همین الان درباره انرژی و بسته شدن تنگه هرمز مطرح است، آثار رو به رشدی دارد.»

وی ادامه داد: «تا به حال شاید پیامدهای آن در بازارهای جهانی سهام که نسبتاً آرام‌اند و حتی در قیمت‌های انرژی مثل بنزین خود را نشان نداده است؛ اما آخرین نفت‌کش‌هایی که پیش از آن منطقه را ترک کرده بودند، اکنون به بنادر مقصد رسیده‌اند. این یعنی از این پس کمبود عرضه به شدت خود را نشان خواهد داد و در چند هفته آینده ممکن است قیمت بنزین

خبر کوتاه

محسن رضایی: هیچ کشوری قادر به مسدود کردن صادرات نفت ایران نیست

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در ایکس نوشت: هیچ کشوری قادر به مسدود کردن صادرات نفت ایران نیست. به رئیس‌جمهور آمریکا توصیه می‌شود به جای لاف زدن، به فکر ساماندهی به آشفتگی حاکم بر دولت، اقتصاد و نیروهای مسلح آمریکا باشد.

ثابتی: برخی با اسم وحدت کاسبی می‌کنند

نماینده مردم تهران در اجتماع مردمی محله اتابک تهران گفت: اگر بعد از شهادت رهبر انقلاب خیابان‌ها توسط مردم پر نمی‌شد، دشمن می‌توانست با چند هزار نیروی مسلح شورش و کودتا کند، اما حضور شهادت طلبانه مردم در خیابان‌ها که تا امروز نیز ادامه دارد، توطئه‌های بزرگ آمریکا و اسرائیل را نقش بر آب کرد. وی افزود: قابل پیش‌بینی‌ترین مساله در عالم سیاست، پیش‌بینی نتیجه مذاکره ایران با امریکاست چون یک مسیر کاملاً بست است و اگر کسی هنوز هم تصور می‌کند از این طریق ایران می‌تواند به حقوق خودش برسد باید به عقل یا سوادش شک کرد. نماینده مردم در ادامه گفت: وحدت باید حول رهبر انقلاب و منافع ملی باشد و گرنه کسانی که می‌گویند به اسم وحدت سخنان رهبر شهید در مخالفت با مذاکره با امریکا را بازخوانی نکنید کاسبان وحدت هستند و چنین وحدتی از اساس مخدوش است.

قاضی‌زاده هاشمی: مسئولیت تحقق اهداف انقلاب بر عهده مردم است

معاون شهید رئیسی در دولت سیزدهم در اجتماع مردمی میدان ملت گفت: مردم و نقش آنها به عنوان امانت‌داران مسیر انقلاب است. با توجه به برخی بیانات دو امام‌مان، می‌فهمیم که مسئولیت تحقق اهداف بر عهده مردم است و استمرار حضور آنان در صحنه، ضامن پیشبرد آرمان‌ها خواهد بود. وحدت و انسجام اجتماعی، مهم‌ترین سرمایه کشور در شرایط کنونی محسوب می‌شود.

عراقچی: همواره با روسیه مشورت‌های نزدیک داشته‌ایم

وزیر امور خارجه کشورمان روز گذشته در بدو ورود به سنت پترزبورگ درباره این سفر گفت: ما با روسیه همواره مشورت‌های نزدیک داشته‌ایم و رایزنی‌ها گسترده درباره مسائل منطقه‌ای و دو جانبه داشته‌ایم. مدتی بود به خاطر جنگ تحمیلی رمضان، فاصله‌ای در دیدارها افتاده بود. از این فرصت که پیش آمد استفاده کردم و در ادامه سفرهایی که به پاکستان و عمان داشتم، سفر به روسیه نیز تنظیم شد. وی افزود: فرصت مناسبی است تا درباره تحولات مرتبط با جنگ در این مدت و وضعیت کنونی، با دوستان روس خود رایزنی و آخرین وضعیت را مرور کنیم و مهم خواهد بود که در این خصوص هماهنگی‌های لازم نیز به عمل آید.

حماسه

جزئیات رزمایش سراسری جان فدا برای ایران امام رضایی

رئیس سازمان بسیج مساجد و محلات کشور اعلام کرد: برای نمایش اقتدار ملی، روز چهارشنبه نهم اردیبهشت ماه، از ساعت ۳ بعد از ظهر، مراسمی با حضور «جان فداان» و همه آحاد مردم در مراکز استان‌ها، شهرستان‌ها، بخش‌ها و دهستان‌ها و در میادین اصلی شهرها برگزار خواهد شد تا حماسه‌ای ملیونی برای اعلام آمادگی در برابر هر فتنه و توطئه دشمن رقم بخورد.

اذعان سی‌ان‌ان به شکست محاصره دریایی

بر اساس آخرین داده‌های کشتیرانی، اکثر کشتی‌هایی که در روزهای اخیر از تنگه هرمز عبور کرده‌اند، مسیری را که مقامات ایرانی تعیین کرده‌اند، طی کرده‌اند و حدود نیمی از آنها در بنادر ایران بارگیری شده‌اند. سی‌ان‌ان در اینباره نوشت: این در تضاد با محاصره ایالات متحده است که برای جلوگیری از استفاده کشتی‌ها از بنادر ایران طراحی شده است. رهگیری کشتی‌های ایرانی توسط ایالات متحده فراتر از تنگه رخ داده است. هنوز مشخص نیست که آیا هیچ یک از کشتی‌هایی که از ایران خارج می‌شوند، رهگیری شده‌اند یا نه. طبق گزارش شرکت اطلاعات دریایی کپلر، هفده کشتی بین جمعه و یکشنبه در حال عبور از تنگه شناسایی شدند - که در میان آنها چهار تانکر بزرگ بارگیری شده وجود داشت. دو مورد از این تانکرها بنادر ایران را ترک کرده بودند و دو مورد دیگر از امارات متحده عربی حرکت کرده بودند.

قایلیاف:

کارت‌های آمریکا تمام شده است

محمد باقر قلی‌باف نوشت: (کارت‌های طرف عرضه [ایران]: تنگه هرمز تا حدودی بازی شده است) تنگه باب‌المندب (هنوز بازی نشده است) خطوط لوله نفت (هنوز بازی نشده است) کارت‌های طرف تقاضا [آمریکا]: تزریق ذخایر استراتژیک نفت برای مدیریت بازار (بازی کرده‌اند) مدیریت مصرف و کاهش تقاضای نفت (تا حدودی بازی کرده‌اند) و حالا انتظار منفعلانه برای افزایش قیمت‌ها»

نوبنیاد گزارش می‌دهد؛

کارنامه موفق دولت بی‌توافق

طی هفته‌های اخیر، برخی مسائل اقتصادی نظیر رشد قیمت‌ها و تشدید بیکاری، بحث‌ها و مجادلات جدیدی را درباره چگونگی حل این مسائل به راه انداخته‌اند. در خلال تحلیل‌ها و راهکارهای پیشنهادی، «مذاکره» به‌عنوان چوب جادوی اقتصادی در برخی محافل مجدداً مطرح شده و ادعا می‌شود که بدون دستیابی به توافق با آمریکا، حل این مسائل ناممکن است. هم‌زمانی این مباحث با اردیبهشت‌ماه و روزهای پراشتهاب سقوط بالگرد رئیس‌جمهور شهید در سال ۱۴۰۳، بهانه‌ای شد تا ادعای اثربخشی مذاکره در حل مسائل اقتصادی را در آینه آمارهای اقتصادی ارزیابی کنیم. در این گزارش، مقایسه‌ای میان عملکرد اقتصادی دولت شهید رئیسی، به‌عنوان دولتی با نگاه به داخل، و دولت‌های مشتاق مذاکره (روحانی و پزشکیان) در سه شاخص کلیدی اقتصادی، یعنی رشد، تورم و اشتغال را بررسی کرده‌ایم.

در یک سال منتهی به ماه جاری نسبت به دوره مشابه قبل از آن است.

داده‌های مرکز آمار نشان می‌دهد تورم سالانه در پایان شهریور ۱۴۰۰ نسبت به پایان شهریور ۱۳۹۲ معادل ۹۰۱ درصد افزایش یافته است. افزایش تورم سالانه در این دوره، از قضا در حالی رخ داد که «مهار تورم» یکی از کلیدی‌ترین شعارهای دولت یازدهم و دوازدهم بود. با این حال، آمارها نشان می‌دهد دولت روحانی رکورد تورم پس از انقلاب تا پیش از دولت پزشکیان را به نام خود ثبت کرد. تابستان سال ۱۴۰۰، درست زمانی که نرخ تورم به اوج خود رسیده بود، دولت سیزدهم به ریاست شهید رئیسی بر مسند نشست. وضعیت تورم در آن ماه‌ها به قدری وخیم بود که برخی کارشناسان حتی از خطر «ابر تورم» در آینده نزدیک هشدار می‌دادند. با این حال، دولت سیزدهم با پیگیری اقدامات مختلف، عوامل ایجاد تورم را تا حدودی مهار کرد

مقایسه این ارقام، عملکرد به مراتب بهتر دولت سیزدهم نسبت به دولت‌های قبل و بعد از خود را نشان می‌دهد.

کاهش ۱۲.۱ واحد درصدی نرخ تورم در سه سال

نرخ تورم یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها برای سیاست‌گذاران و البته محسوس‌ترین شاخص اقتصادی برای مردم در هر کشوری است. نرخ تورم نشان‌دهنده افزایش سطح عمومی قیمت‌ها و کاهش قدرت خرید مردم است. اهمیت آن به دلیل تأثیر بر هزینه‌های معیشت، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری است و تورم شدید، اقتصاد را از مسیر تعادلی خارج می‌کند. شاخص تورم در انواع ماهانه، نقطه به نقطه و سالانه اندازه‌گیری می‌شود که از این میان، شاخص سالانه به‌عنوان شاخص معیار مورد سنجش کارشناسان قرار می‌گیرد. منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص قیمت

حمید کمار

روزنامه نگار

شاخص رشد اقتصادی معرف افزایش تولید کالاها و خدمات در یک کشور است. اهمیت آن به دلیل ارتباط مستقیم با بهبود رفاه عمومی، افزایش درآمدها و کاهش فقر است و رشد پایدار هدف اصلی سیاست‌گذاران محسوب می‌شود. هرچه رشد اقتصادی بالاتر باشد، به معنای بزرگ‌تر شدن حجم اقتصاد آن کشور و در نهایت بهبود رفاه جامعه است. در مقابل، هرچه این شاخص منفی‌تر باشد، به معنای کوچک‌تر شدن اقتصاد کشور و تشدید فقر در آن جامعه است.

آمارهای مرکز آمار ایران نشان می‌دهد میانگین سالانه رشد اقتصادی در دولت‌های روحانی، شهید رئیسی و پزشکیان به ترتیب ۱۰۲ درصد، ۳۰۸ درصد و ۱۰۵ درصد بوده است.

نقشه راه خنثی‌سازی اثر تحریم

وحید شقاقی شهری، استاد اقتصاد و کارشناس مسائل اقتصادی، می‌گوید: بخش عمده‌ای از ناکارآمدی‌های اقتصاد ایران به مسائل داخلی برمی‌گردد. امروز محیط کسب و کار نامناسب است و دستگاه‌ها و نهادهای اقتصادی کشور در جهت ممانعت از مشارکت مردم در اقتصاد و بخش خصوصی اقدام می‌کنند؛ در حالی که این موارد ارتباطی به تحریم‌ها ندارد. دولت، به همراه مجلس و قوه قضاییه، می‌تواند چالش‌ها و مسائلی را که ارتباطی به تحریم‌ها ندارند حل کند و هزینه‌های بنگاه‌های تولیدی و بخش خصوصی را کاهش دهد. نظام بانکی، مالیاتی و... باید اصلاح شود. هرچند تحریم‌ها چالشی برای اقتصاد ایران محسوب می‌شوند، اما حتی اگر تحریم‌ها نیز نبودند، با ساختارهای فعلی باز هم با مشکلات بسیاری مواجه بودیم.

نبض اقتصادی

قیمت نفت ایران از ۱۰۴ دلار گذشت

براساس آخرین داده‌های منتشرشده در سایت اوپل پرایس، که مربوط به روز پایانی هفته گذشته است، قیمت انواع نفت ایران در این روز حدود ۱۰۵ درصد افزایش داشته است. بر این اساس، قیمت هر بشکه نفت سبک ایران برای تحویل در منطقه شمال غربی اروپا به ۱۰۳۰۰۷ دلار رسیده است. نفت سنگین ایران و نفت فروزان نیز به ترتیب با قیمت‌های ۱۰۱۰۱۷ و ۱۰۱۰۴۲ دلار در این منطقه معامله شده‌اند. در منطقه مدیترانه نیز نفت سبک ایران با قیمت ۱۰۲۰۴۲ دلار و نفت سنگین با ۱۰۰۰۲۷ دلار ثبت شده است. نفت فروزان نیز ۱۰۰۰۵۲ دلار برای هر بشکه قیمت خورده است. بالاترین قیمت نفت ایران مربوط به بندر سیدی کریمر مصر است؛ به طوری که قیمت هر بشکه نفت سبک ایران در این منطقه ۱۰۴۰۳۲ دلار ثبت شده است. نفت سنگین ایران در این منطقه ۱۰۲۰۱۷ دلار و نفت فروزان ۱۰۲۰۴۲ دلار برای هر بشکه اعلام شده‌اند. داده‌های تانکر ترکرز نیز نشان می‌دهد که حدود ۴ میلیون بشکه نفت ایران تنها در یک روز، و در تاریخ ۲۴ آوریل، از مسیرهای تحت محاصره دریایی آمریکا عبور کرده است.

گزارش کوتاه

تورم ترامپی در انتظار آمریکایی‌ها

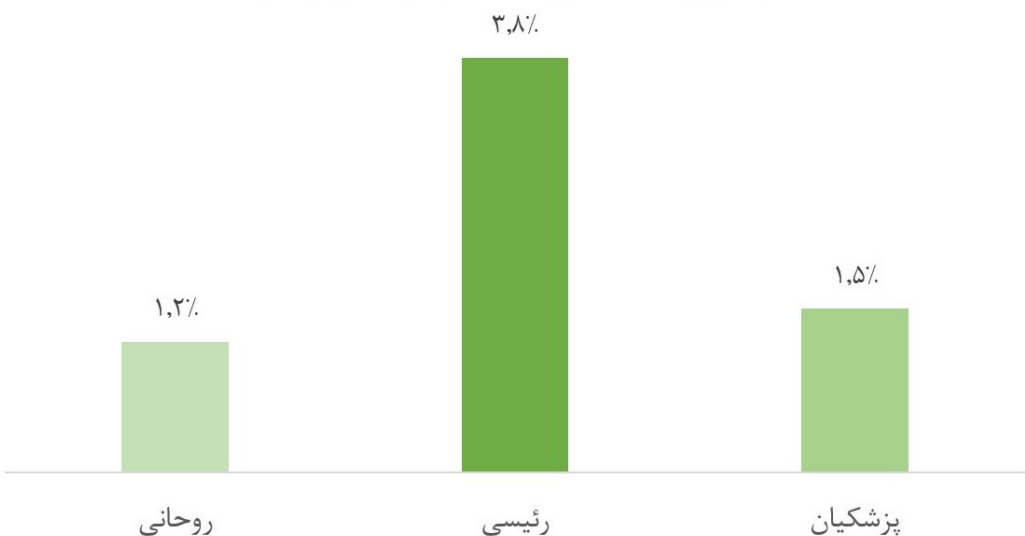
تشدید تنش‌ها در خلیج فارس و اختلال در مسیرهای حیاتی انتقال انرژی، از جمله تنگه هرمز، اکنون آثار خود را بر اقتصاد آمریکا به وضوح نشان داده است؛ به طوری که تازه‌ترین داده‌های نظرسنجی مصرف‌کنندگان دانشگاه میشیگان از افزایش محسوس انتظارات تورمی و هم‌زمان کاهش شدید اعتماد مصرف‌کنندگان حکایت دارد؛ وضعیتی که برخی تحلیلگران از آن با عنوان «تورم ترامپی» یاد می‌کنند. براساس این گزارش، شاخص اعتماد مصرف‌کننده در ماه آوریل ۲۰۲۶ با کاهش ۶۰۶ درصدی نسبت به ماه قبل، به سطح ۴۹۰۸ واحد سقوط کرده است؛ رقمی که یکی از پایین‌ترین سطوح ثبت‌شده در سال‌های اخیر محسوب می‌شود و نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از خانوارهای آمریکایی نسبت به شرایط اقتصادی بدبین شده‌اند.

در مقابل، انتظارات تورمی یک‌ساله مصرف‌کنندگان با جهشی قابل توجه به ۴۰۷ درصد رسیده است؛ افزایشی ۰۰۹ واحد درصدی که بزرگ‌ترین رشد ماهانه در یک سال گذشته به شمار می‌رود. این رقم فاصله قابل توجهی با هدف تورمی ۲ درصدی فدرال رزرو دارد و نشانه‌ای از نگرانی گسترده مردم درباره افزایش بیشتر قیمت‌ها در ماه‌های پیش رو تلقی می‌شود.

تحلیل داده‌های این نظرسنجی نشان می‌دهد مهم‌ترین عامل شکل‌گیری این انتظارات تورمی، افزایش هزینه‌های انرژی، به ویژه قیمت بنزین است؛ مسئله‌ای که به دنبال تنش‌های ژئوپلیتیک و اختلال در بازار جهانی انرژی تشدید شده است. در هفته‌های اخیر، بالا رفتن قیمت سوخت در آمریکا به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های اقتصادی خانوارها تبدیل شده و همین موضوع فشار سیاسی بر دولت واشنگتن را نیز افزایش داده است.

اقتصاددانان معتقدند ترکیب کاهش اعتماد مصرف‌کننده و افزایش انتظارات تورمی، یکی از نگران‌کننده‌ترین سیگنال‌ها برای اقتصاد آمریکا محسوب می‌شود؛ زیرا از یک سو نشان می‌دهد خانوارها نسبت به آینده اقتصادی بدبین‌تر شده‌اند و از سوی دیگر انتظار دارند روند افزایش قیمت‌ها ادامه یابد. به همین دلیل، برخی تحلیلگران اقتصادی در رسانه‌های غربی از شکل‌گیری پدیده‌ای با عنوان «ترامپ‌فلیشن» یا «تورم ترامپی» سخن می‌گویند؛ مفهومی که به افزایش فشارهای تورمی ناشی از تنش‌های ژئوپلیتیک، شوک‌های انرژی و سیاست‌های اقتصادی دولت آمریکا اشاره دارد.

میانگین رشد اقتصادی سالانه هر دولت (مرکز آمار)

به زانو درآورد. این استاد دانشگاه تولید افزود: در نیمه دوم سال ۲۰۱۹، صادرات نفت ایران به صفر رسید. این کاهش هم‌زمان با فشار بر زنجیره‌های تأمین، از دست رفتن مشاغل و رکود اقتصادی ناشی از همه‌گیری کرونا بود، اما بعد از آن، اقتصاد ایران به تدریج شروع به بازیابی کرد و صادرات نفت دوباره افزایش یافت. امروز تولید نفت ایران به سطح پیش از تحریم‌ها بازگشته است. محاصره نتوانست در بازه زمانی کوتاه آنقدر آسیب بزند که برگ برنده مذاکرات را به سود ترامپ سنگین کند. باتمانقلیچ معتقد است محاصره اقتصادی آمریکا علیه ایران لزوماً به فروپاشی اقتصاد ایران نمی‌انجامد؛ چراکه اقتصاد ایران به تدریج بهبود می‌یابد و این امر تأثیر تحریم‌ها را در کوتاه‌مدت محدود می‌کند. روزنامه نیویورک تایمز آمریکا به تازگی گزارش داد که وضعیت اخیر نشان می‌دهد که تهران همچنان کنترل تنگه هرمز را در دست دارد که به آن امکان می‌دهد فشار بر اقتصاد جهانی را افزایش دهد.

«اسفندیار باتمانقلیچ» پژوهشگر و استاد دانشگاه «جانز هاپکینز» آمریکا تأکید کرد که محاصره دریایی آمریکا علیه بنادر ایران لزوماً به فروپاشی اقتصاد این کشور منجر نخواهد شد؛ چراکه چنین محاصره‌ای پیش از این در زمان ریاست‌جمهوری «دونالد ترامپ» تجربه شده و نتوانسته ایران را در کوتاه‌مدت

استاد دانشگاه آمریکا: محاصره، اقتصاد ایران را نمی‌شکند

یادداشت

خنثی سازی تحریم ها در عمل؛
تجربه موفق دولت شهید رئیسیعلیرضا عباسی
نایب رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس

در طول سال های گذشته، همواره دو رویکرد در مدیریت اقتصادی کشور وجود داشته است؛ یک نگاه حل مشکلات را در میز مذاکره و تعامل با کشورهای خاص جست و جو می کند و رویکرد دیگر بر استفاده از توان داخلی و فعال سازی ظرفیت های بومی تأکید دارد. تجربه سال های گذشته به روشنی نشان می دهد هر زمان رویکرد دوم محور عمل قرار گرفته، شاخص های اقتصادی بهبود یافته و هر زمان نگاه به بیرون غالب شده، اقتصاد با عقب گرد مواجه شده است. اقتصاد مقاومتی، مفهومی که از سوی رهبر شهید انقلاب و پس از آن توسط رهبر معظم انقلاب مورد تأکید قرار گرفته، یک شعار یا توصیه گذرا نیست، بلکه یک راهبرد اساسی برای اداره کشور است.

نمونه روشن این موضوع، روابط اقتصادی با غرب پس از برجام است. با وجود آنکه برخی کشورهای اروپایی در توافق هسته ای باقی ماندند، اما در عمل دستاورد اقتصادی قابل توجهی برای ایران حاصل نشد؛ به طوری که حجم کل تجارت ایران با ۲۸ کشور اتحادیه اروپا به کمتر از حدود ۲ میلیارد دلار محدود ماند، در حالی که مبادلات تجاری با یک کشور همسایه مانند عراق بین ۱۲ تا ۲۰ میلیارد دلار است. این مقایسه نشان می دهد تکیه بر ظرفیت های منطقه ای و داخلی، کارآمدتر از انتظار برای گشایش از سوی کشورهای دوردست است.

در حوزه کشاورزی نیز همین واقعیت قابل مشاهده است. در دولت شهید آیت الله رئیسی، تولید گندم به حدود ۱۴ میلیون تن رسید و میزان خرید تضمینی از کشاورزان به حدود ۱۲ میلیون تن افزایش یافت؛ این در حالی است که در سال های پایانی دولت روحانی، تولید گندم حدود ۴،۵ میلیون تن بود و کشور ناچار به واردات حدود ۷،۵ میلیون تن گندم می شد. این تغییر، به معنای حرکت از وابستگی حدود ۷۰ درصدی به واردات به سمت خود کفایی و کاهش وابستگی به نزدیک صفر بوده است.

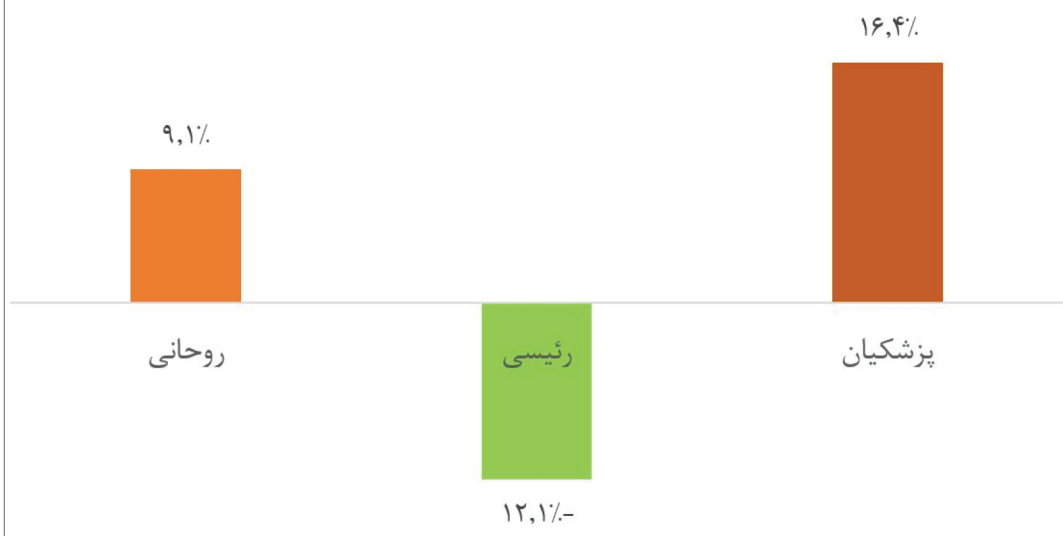
همین رویکرد در برنامه هفتم توسعه نیز دنبال شده و هدف گذاری برای دستیابی به خود کفایی در محصولاتی مانند شکر، گوشت قرمز، گوشت سفید و نهاده های دامی در یک بازه زمانی پنج ساله پیش بینی شده است. تجربه دولت شهید رئیسی نشان می دهد با برنامه ریزی، افزایش بهره وری و اتکا به ظرفیت های داخلی، می توان وابستگی را کاهش داد و امنیت غذایی کشور را تقویت کرد. از سوی دیگر، وابستگی در حوزه های راهبردی مانند غذا و انرژی، می تواند به ابزاری برای فشار سیاسی تبدیل شود.

تجربه دولت شهید رئیسی نیز نشان داد که با تمرکز بر تولید و توسعه روابط منطقه ای، می توان بخش قابل توجهی از فشارهای خارجی را مدیریت کرد. مذاکره، در بهترین حالت، می تواند اثری کوتاه مدت داشته باشد، اما تجربه نشان داده تحریم ها به سادگی و به طور پایدار رفع نمی شوند و ممکن است با بهانه های مختلف دوباره بازگردند. در مقابل، تقویت توان داخلی، راهکاری پایدار برای کاهش اثر تحریم هاست. هرچا این اراده در مدیریت کشور وجود داشته، پیشرفت حاصل شده و هرچا این باور تضعیف شده، مشکلات تشدید شده است. اگر سیاست های اقتصاد مقاومتی که از سوی رهبر شهید انقلاب ابلاغ شده، به صورت کامل و جدی اجرا شود، می توان امیدوار بود بخش قابل توجهی از چالش های اقتصادی کشور کاهش یابد و حتی برطرف شود.

سهم تحریم ها
در مشکلات
اقتصادی ۳۰
درصد است

محمد رضا پورابراهیمی،
رئیس کمیسیون
اقتصادی دبیرخانه
مجمع تشخیص
مصلحت نظام، می گوید:
بخش عمده ای از
مشکلات اقتصاد کشور
به مسائل و شرایط
داخلی برمی گردد. امروز
مشکلاتی مانند فضای
کسب و کار، مالیاتی،
بیمه ای، تأمین مالی و
غیره به ساختار اقتصادی
کشور در داخل مربوط
است؛ یعنی اگر برای
اصلاح این مشکلات
اقدام شود، اتفاقات
مثبتی در اقتصاد رخ
خواهد داد. البته بخشی
از مشکلات مربوط
به تحریم هاست، اما
سهم عوامل خارجی در
مشکلات اقتصادی ۳۰
درصد است، در حالی
که بخش عمده ای از
مشکلات به مسائل
داخلی بازمی گردد. اکنون
بحث مذاکره برای حل
مشکلات اقتصادی مطرح
می شود. حالا فرض کنید
که فردا همه تحریم ها
لغو شود، اما اگر برای
حل موضوعات داخلی،
مانند ناترازی بودجه که
چالش اصلی کشور است،
اقدامی نکنیم، قطعاً
لغو تحریم ها نمی تواند
اثرگذار باشد. برای حل
مشکلات اقتصادی ابتدا
باید بتوانیم اصلاحات
درونی اقتصاد را انجام
دهیم. البته بخشی از
مسائل نیز با تحریم
مرتبط است که حل آن
در رویکرد مطالبه گری
جمهوری اسلامی ایران
قرار خواهد گرفت.

تغییر تورم سالانه در پایان هر دولت نسبت به پایان دولت قبل (مرکز آمار)

به قیمت ثابت سال ۲۰۲۱)»، در سال ۱۳۹۱ نزدیک به ۲۹،۶ میلیون ایرانی زیر خط فقر بودند که در سال ۱۳۹۹ این تعداد به ۴۲،۵ میلیون نفر رسید؛ یعنی نزدیک به ۱۳ میلیون نفر بیشتر شد و نشان دهنده عملکرد ۸ ساله دولت روحانی بود. اما در سال ۱۴۰۲ تعداد جمعیت زیر خط فقر به ۳۲،۷ میلیون نفر کاهش یافت که بیانگر خارج شدن ۹،۸ میلیون نفر از زیر خط فقر در دولت سیزدهم بود.

عملکرد مثبت دولت شهید رئیسی در حوزه اقتصادی البته تنها به کاهش تورم، افزایش نرخ رشد اقتصادی، بهبود شاخص های اشتغال و کاهش فقر محدود نبود. کاهش نسبت بدهی دولت از ۱۳،۶ درصد تولید ناخالص داخلی در تابستان ۱۴۰۰ به ۶ درصد در تابستان ۱۴۰۳، کاهش شکاف طبقاتی و ضریب جینی از بیش از ۴۰ درصد در سال ۹۹ به کمتر از ۳۹ درصد در سال ۱۴۰۳، ارتقای سلامت مالی بودجه دولت از طریق افزایش سهم مالیات از کل درآمدها و کاهش نسبت کسری بودجه، ایجاد زیرساخت مستحکم و غیر قابل تحریم

یافت. این شاخص اما در طول تنها سه سال دولت شهید رئیسی رشد ۱،۳ واحد درصدی داشت. طی یک سال و نیم دولت پزشکیان، روند مثبت دولت سیزدهم معکوس شد و نسبت اشتغال جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر ۱،۹ واحد درصد کاهش یافت که بیانگر بیکار شدن جمعیت قابل توجهی از شاغلان است. بهبود شاخص های بازار کار در دوره شهید رئیسی البته تنها منحصر به شاخص نسبت اشتغال نبود. در پایان سه سال دولت سیزدهم، نرخ بیکاری به کمترین رقم تاریخی خود، یعنی ۷،۶ درصد، کاهش یافت. این کاهش نرخ بیکاری ناشی از افزایش جمعیت شاغل و کاهش جمعیت غیرفعال (نه شاغل و نه بیکار) بود که نشان می دهد بازار کار در مسیر احیا قرار داشت.

کاهش ۱۰ میلیون نفری تعداد فقرا
در دولت سیزدهم

نمود عینی این شاخص ها در کاهش چشمگیر فقر در کشور قابل مشاهده بود. آخرین گزارش بانک جهانی از وضعیت فقر در ایران نشان می دهد که در دولت شهید

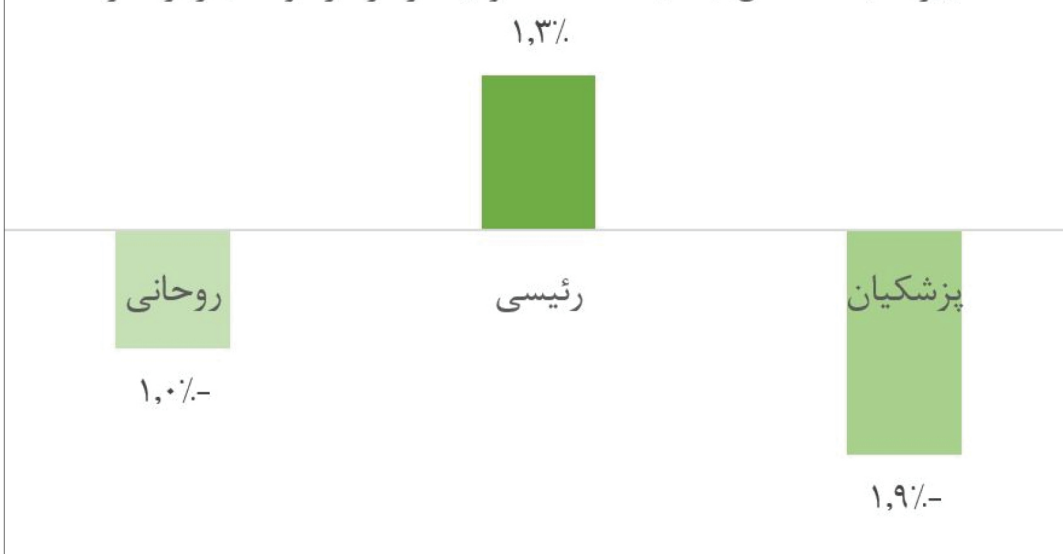
و توانست تنها ظرف سه سال، نرخ تورم را ۱۲،۱ درصد کاهش دهد. بی اثر کردن تحریم نفتی و افزایش فروش و درآمد نفت، کنترل هزینه های بودجه و مهار ناترازی مالی دولت و کاهش نرخ رشد نقدینگی، برخی از مهم ترین اقدامات دولت برای مهار تورم سرکش به اثر رسیده از دوره پیش از خود بود. با پایان کار دولت سیزدهم در تابستان ۱۴۰۳، دولت پزشکیان کار خود را در حالی آغاز کرد که تورم سالانه در پایان شهریور آن سال به ۳۴،۲ درصد کاهش یافته بود. اکنون و براساس آخرین آمارها، نرخ تورم سالانه در پایان سال گذشته به ۵۰،۶ درصد افزایش یافته که رشد ۱۶،۴ واحد درصدی را نشان می دهد.

کاهش نرخ بیکاری

همزمان با افزایش جمعیت شاغل

یکی دیگر از حوزه های کلیدی در اقتصاد، وضعیت اشتغال است. شاخص های مختلفی همچون نرخ بیکاری، نرخ مشارکت و ... برای تشریح وضعیت اشتغال وجود دارد. یکی از مهم ترین این شاخص ها

تغییر نسبت اشتغال جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در هر دولت (مرکز آمار)

رئیس نزدیک به ۱۰ میلیون نفر از خط فقر خارج شدند، در حالی که در دولت حسن روحانی نزدیک به ۱۳ میلیون نفر به جمعیت زیر خط فقر اضافه شده بودند. طبق گزارش بانک جهانی از «فقر مطلق برپایه درآمد روزانه ۸،۳ دلار برای هر نفر (بر اساس شاخص برابری قدرت خرید

که وضعیت رشد جمعیت شاغل را نشان می دهد، «نسبت اشتغال» است. نسبت اشتغال عبارت است از نسبت جمعیت شاغل به کل جمعیت در سن کار (۱۵ ساله و بیشتر). گزارش های مرکز آمار نشان می دهد نسبت اشتغال در طول هشت سال دولت روحانی یک واحد درصد کاهش

نشان می دهد، «نسبت اشتغال» است. نسبت اشتغال عبارت است از نسبت جمعیت شاغل به کل جمعیت در سن کار (۱۵ ساله و بیشتر). گزارش های مرکز آمار نشان می دهد نسبت اشتغال در طول هشت سال دولت روحانی یک واحد درصد کاهش

بین الملل

دبیرکل حزب الله لبنان: اشغالگران در یک وجب از سرزمین ما باقی نخواهد ماند

شیخ نعیم قاسم، دبیرکل حزب الله لبنان ضمن اشاره به اینکه دشمن به بن بست رسیده است و مقاومت پایدار و قوی است و نمی توان آن را شکست داد، افزود: مقامات باید بدانند عملکرد آن ها به نفع لبنان یا خودشان نیست. سلاح مقاومت برای دفع تجاوز و دفاع از موجودیت ماست و ما از سلاح یا حق دفاع از خود دست نخواهیم کشید.

وی گفت: از توانایی های ما نپرسید؛ آنها با ماه ها یا سال ها سنجیده نمی شوند، بلکه بر اساس سه گانه ایمان، اراده و توانایی بنا شده اند. این را برای تاریخ ثبت کنید. دشمن اسرائیلی در یک وجب از سرزمین اشغالی ما باقی نخواهد ماند و مردم ما به سرزمین های خود، تا آخرین وجب مرزهایمان، باز خواهند گشت.

دبیرکل حزب الله لبنان تأکید کرد: راه حل در توقف تجاوز، عقب نشینی اسرائیل از سرزمین های اشغالی، آزادی زندانیان، بازگشت ساکنان آواره و بازسازی نهفته است. مقامات باید تصمیم دوم

مارس خود را که مقاومت و حامیان آن را مجرم می داند، لغو کنند تا بتوانند گفتگوی داخلی را دنبال کنند که منافع لبنان را بالاتر از هر چیز دیگری در اولویت قرار دهد.

فرید ذکریا در فارن پالیسی، رابطه فراآتلانتیک را بررسی کرد

پایان ماه عسل اروپا و آمریکا

ماجرای رابطه اروپا و آمریکا هر روز دستمایه یک بررسی میان علمای روابط بین الملل قرار می گیرد. نقطه اشتراک نظر آن است که تمام این علما برآنند که این رابطه دیگر به وضعیت پیشین باز نخواهد گشت. در آخرین نمونه، فرید ذکریا، در آخرین یادداشت خود در فارن پالیسی استدلال می کند که تبعات اقدامات ترامپ به خصوص در رابطه با اروپا تازه در حال رخ نمایی است.

پرداخت های اروپایی « در حال ایجاد یک سیستم یکپارچه قاره ای به عنوان جایگزینی برای ویزا و مسترکارت است. نهاد های اروپایی به دنبال یافتن جایگزین هایی برای سوئیفت، پی پال و سایر پلتفرم های مالی تحت سلطه آمریکا هستند. فرانسه ذخایر طرای خود را از نیویورک به پاریس منتقل کرده است؛ سیاستمداران در آلمان و ایتالیا نیز بر سر اینکه آیا کشورهایشان باید اقدام مشابهی انجام دهند یا خیر، در حال بحث و تبادل نظر هستند. دولت های اروپایی از بیم آنکه مبادا روزی به شرکت های آمریکایی دستور داده شود تا خدمات حیاتی شان را قطع کنند، به دنبال گزینه های جایگزین برای نرم افزارهای آمریکایی هستند.»

به باور ذکریا، این آمریکاستیزی رایج در اروپا، حتی قطب بندی های سیاسی مرسوم در اروپا را هم دستخوش تغییر کرده است «شاید معنادارترین تغییر در جناح راست اروپا در حال وقوع باشد. پیش از این، آمریکاستیزی دکنترین جناح چپ محسوب می شد؛ از روشنفکران پارسی و دانشجویان رادیکال گرفته تا احزاب ضد جنگ. در مقابل، جناح راست ذاتاً «آتلانتیک گرا» بود و راست پوپولیست اروپا نیز زمانی ترامپ را حامی و مراد خود می دانست. اما مسئله گرینلند، ایران و تحقیر کلی اروپا از سوی ترامپ، او را در سراسر طیف های سیاسی اروپا به چهره ای به شدت سمی تبدیل کرده است.»

بالاخره قد علم کند واز خود جسارت نشان دهد. رهبران اروپایی دیگر تمایلی ندارند که برای جلب رضایت ترامپ به زانو بیفتند و کرنش کنند.»

به باور ذکریا، اروپا در حال صورت دادن اقدامات عملی روی زمین برای استقلال راهبردی از واشنگتن است و هیچ جایی بهتر از حوزه تسلیحات این تلاش را نشان نمی دهد «اروپا در حال گذر از حرف به عمل است. طرح «تسلیم مجدد اروپا/آبادگی ۲۰۳۰» اتحادیه اروپا، سرمایه گذاری بالغ بر ۸۰۰ میلیارد یورو (حدود ۹۳۵ میلیارد دلار) در حوزه دفاعی طی سال های آینده را در دستور کار دارد. مدل قدیمی به این شکل بود که ایالات متحده تأمین امنیت اروپا را بر عهده داشت و اروپایی ها نیز دست و دل بازانه برای خرید تسلیحات آمریکایی هزینه می کردند. اما اکنون، اروپایی ها می خواهند بخش بیشتری از سرمایه شان در خانه بماند تا شرکت ها و زنجیره های تأمین اروپایی را توسعه دهند و از این طریق، به «استقلال راهبردی» از واشنگتن دست یابند.»

نکته مهم تر در متن ذکریا، اشاره ای است که او به استقلال مالی اروپا از آمریکا می کند و می نویسد «همین منطق در حال تسری به حوزه هایی فراتر از بخش دفاعی است. «ابتکار

احسان میرباقری
روزنامه نگار

ذکریا استدلال می کند که تحقیرهایی که آمریکایی ها به اروپایی ها روا می دارند، دیگر به نقطه غیرقابل تحملی برای اروپایی ها رسیده است «در ایالات متحده، توهین های مقطعی دونالد ترامپ به اروپا معمولاً به عنوان بهانه گیری های روتین و بخشی از «رژیمیتی شویی» تلقی می شود که این روزها کاخ سفید به آن بدل شده است. اما در اروپا، انباشت این تحقیرها به نقطه غیرقابل تحملی رسیده است.

دانیل دی پتریس اخیراً در نسخه بریتانیایی اسپیکتاتور که مجله ای محافظه کار و معمولاً به شدت طرفدار آمریکا محسوب می شود، نوشته است: «جنگ در ایران اروپا را وادار کرده تا

یادداشت

سه گزینه پیش روی قمارباز کاخ سفید

محسن پوردادفر
روزنامه نگار

پس از جنگ ۴۰ روزه ای که ترامپ با توهم شکست ایران آغاز کرد، اکنون رئیس جمهور آمریکا در موقعیتی قرار گرفته که کمتر کسی در ابتدای این ماجراجویی تصور می کرد امروز با دستانی خالی، اعتباری مخدوش و متحدانی مردد روبه رو باشد. جنگی که قرار بود اقتدار آمریکا را به رخ جهان بکشد، نه تنها دستاوردی برای واشنگتن نداشت، بلکه شکاف های عمیقی را در جبهه غرب ایجاد کرد. اتحادیه اروپا و ناتو دیگر مانند گذشته با سیاست های ترامپ همراه نیستند. در داخل آمریکا نیز محبوبیت او آسیب جدی دیده و حتی برخی چهره های برجسته جمهوری خواه و رسانه های نزدیک به جریان محافظه کار، از جمله تا کرکارسون، آشکارا نسبت به تصمیمات او انتقاد کرده اند. اکنون و در شرایط آتش پس، ترامپ تنها سه مسیر پیش روی خود دارد: سه راهی که هر کدام می تواند آینده سیاسی او و حتی موقعیت آمریکا در جهان را رقم بزند.

نخستین راه، بازگشت به عقلانیت و ورود به مذاکراتی واقعی و مبتنی بر احترام متقابل است. ترامپ اگر از غرور و زیاده خواهی های همیشگی خود فاصله بگیرد، ناچار خواهد شد واقعیت ایران قدرتمند را بپذیرد. ایرانی که در میدان ثابت کرد نه با تهدید می ترسد و نه با حمله نظامی از اصول و منافع به حق خود عقب نشینی می کند. پذیرش این واقعیت، شاید برای ترامپ تلخ باشد، اما کم هزینه ترین گزینه برای آمریکاست. به ویژه آنکه هنوز باب المندب دست نخورده باقی مانده و جمهوری اسلامی، علی رغم همه فشارها، از ظرفیت های راهبردی خود به طور کامل استفاده نکرده است. این فرصت، آخرین پنجره برای کاهش خسارت های بیشتر است.

سناریوی دوم، از سرگیری جنگ و ادامه همان مسیر شکست خورده گذشته است. ترامپ ممکن است تصور کند که با حملات بیشتری تواند توان دفاعی ایران را تضعیف کند، اما تجربه همین ۴۰ روز نشان داد که چنین تصویری تا چه اندازه واهی است. آمریکا در این مدت، هزینه های هنگفتی متحمل شد، بدون آنکه به اهداف اعلامی خود برسد. بازگشت به میدان جنگ، تنها به معنای تکرار همان اشتباهات، آن هم با هزینه ای سنگین تر خواهد بود. تلفات نظامی، فرسایش اقتصادی و تشدید نارضایتی داخلی در آمریکا، پیامدهای اجتناب ناپذیر این انتخاب است.

اما سومین و شاید خطرناک ترین گزینه، اجرای یک جنگ محدود با هدف ضربه زدن به زیرساخت های ایران و سپس عقب نشینی است. این سناریو، اگرچه ممکن است در اتاق های فکرواشنگتن جذاب به نظر برسد، اما در عمل می تواند آتشی فراگیر در منطقه و جهان ایجاد کند. بسته شدن تنگه باب المندب علاوه بر تنگه هرمز، اختلال در عبور انرژی و جهش قیمت نفت و بنزین، اقتصاد جهانی را با شوکی بی سابقه مواجه خواهد کرد. آمریکا نیز از این ضربه در امان نخواهد ماند؛ تورم، افزایش قیمت کالاهای اساسی و نارضایتی عمومی، نخستین نتایج آن خواهد بود. افزون بر این، تحلیلگران نظامی هشدار داده اند که هرگونه تعرض به زیرساخت های ایران، با پاسخ متقابل و کوبنده همراه خواهد بود. کشورهای منطقه که در این ماجراجویی به ترامپ یاری رساندند، در خط مقدم این پاسخ قرار خواهند گرفت. ایران در جنگ ۴۰ روزه نشان داد که در دفاع از امنیت و زیرساخت های خود، هیچ خط قرمزی برای متجاوزان قائل نیست.

اکنون همه نگاه ها به ترامپ دوخته شده است. مردی که زندگی سیاسی خود را بر پایه ریسک و قمار بنا کرده، این بار با قمار روی روبه روست که می تواند نه تنها آینده او، بلکه سرنوشت آمریکا را تحت تأثیر قرار دهد. باید دید آیا او واقعیت را می پذیرد یا بار دیگر، اسیر توهمات خود خواهد شد.

اروپا به دنبال جایگزینی پلتفرم های مالی

نهادهای اروپایی به دنبال یافتن جایگزین هایی برای سوئیفت، پی پال و سایر پلتفرم های مالی تحت سلطه آمریکا هستند. فرانسه ذخایر طلای خود را از نیویورک به پاریس منتقل کرده است؛ سیاستمداران در آلمان و ایتالیا نیز بر سر اینکه آیا کشورهایشان باید اقدام مشابهی انجام دهند یا خیر، در حال بحث و تبادل نظر هستند.

یادداشت

دیپلماسی

بدون پیوست رسانه‌ای

امیر شهشهرانی
روزنامه‌نگار

در حالی که هنوز هیچ تأیید یا تکذیب رسمی از سوی تهران درباره یک ادعای رسانه‌ای منتشر نشده، طی ۲۴ ساعت گذشته این روایت به سرعت به صدر اخبار صعود کرده است؛ پایگاه خبری آمریکایی آکسیوس به نقل از یک مقام آمریکایی و دو منبع آگاه مدعی شد ایران از طریق پاکستان، پیشنهاد جدیدی را به واشنگتن منتقل کرده است؛ پیشنهادی که به گفته این منابع، و به ادعای آکسیوس، با هدف دستیابی به توافقی برای بازگشایی تنگه هرمز و پایان دادن به جنگ ارائه شده و در عین حال، مذاکرات هسته‌ای را به مرحله‌ای بعدی موکول می‌کند.

بر اساس این ادعا، طرح پیشنهادی ابتداء بر حل بحران تنگه هرمز و رفع تحریم‌ها تمرکز دارد و حتی از تمدید بلندمدت آتش بس یا رسیدن به پایان دائمی جنگ سخن می‌گوید؛ به گونه‌ای که ورود به پرونده هسته‌ای تنها پس از تثبیت این مراحل امکان‌پذیر خواهد بود. نکته قابل توجه آن است که همین خط خبری، با اندکی تفاوت، از سوی شبکه‌های میادین نیز به طور ضمنی تأیید شد؛ جایی که از یک فرمول سه مرحله‌ای سخن به میان آمد: ابتدا پایان کامل جنگ و اخذ تضمین برای عدم تکرار آن علیه ایران و لبنان، سپس «مدیریت» و نه بازگشایی تنگه هرمز، و در نهایت، ورود به بحث هسته‌ای. اما مسئله اصلی نه در صحت یا سقم این ادعاها، بلکه در میدان روایت است؛ میدانی که متأسفانه بار دیگر به سادگی به طرف مقابل واگذار شده است. وقتی رسانه آمریکایی با جزئیات از پیشنهاد ایران سخن می‌گوید، اما در داخل کشور سکوت حاکم است، نتیجه چیزی جز شکل‌گیری یک روایت یک طرفه نخواهد بود.

این وضعیت دقیقاً در ادامه همان روندی است که در رفت و آمدهای اخیر دیپلماتیک نیز دیده شد. رفت و برگشت عراقچی میان اسلام‌آباد و مسقط در ظاهر نشانه‌ای از تحرک دیپلماتیک برای پایان جنگ است؛ اما در عمل، طرف مقابل نشان داده که حتی نفس این فعالیت دیپلماتیک را نه به عنوان ابزار تفاهم، بلکه به عنوان خوراک جنگ روانی به کار می‌گیرد. اظهارات ترامپ درباره اینکه «آن‌ها طرح کوچکی به ما دادند که باید بهتر از این می‌بود... در کمتر از ۱۰ دقیقه سند جدیدی دریافت کردیم که بسیار بهتر بود... آن‌ها امتیازات زیادی پیشنهاد دادند، اما کافی نیست»، دقیقاً در همین چارچوب قابل تحلیل است. در چنین شرایطی، پرسش کلیدی اینجاست: چرا مردم همچنان از محتوای این پیام‌ها و ابتکارات بی اطلاع نگه داشته می‌شوند؟ وقتی آن‌ها با سرعت روایت خود را منتشر می‌کنند و حتی جزئیات پیشنهادها را به افکار عمومی القای می‌کنند، سکوت داخلی به معنای پذیرش ضمنی همان روایت تلقی می‌شود. واقعیت این است که طرف آمریکایی به طور جدی بر ایجاد شکاف در داخل ایران سرمایه‌گذاری کرده و یکی از ابزارهای اصلی آن، همین جنگ روایت‌هاست. اگر مردم در جریان واقعیت‌ها قرار نگیرند، نه تنها سرمایه اجتماعی تضعیف می‌شود، بلکه قدرت چانه‌زنی کشور نیز کاهش می‌یابد.

تجربه‌های برجام به روشنی نشان داده که هرچام مردم از روندها کنار گذاشته شده‌اند، هزینه‌ها چند برابر شده است. امروز نیاز اگر قرار باشد همان مسیر تکرار شود، خسارت آن صرفاً یک توافق نامطلوب نخواهد بود؛ بلکه فرسایش اعتماد عمومی را به دنبال خواهد داشت. مردمی که خود را نامحرم بدانند، دیرپا زود از صحنه کنار می‌روند؛ و این دقیقاً همان هدفی است که دشمن در جنگ ترکیبی خود دنبال می‌کند.

تنگنای
استراتژیک
یا اعتراف

واقعیت آن است که آمریکا در برابر ایران، نه با یک «مسئله»، بلکه با یک «معادله پیچیده» مواجه است؛ معادله‌ای که در آن ابزارهای کلاسیک فشار، کارایی خود را از دست داده‌اند. از افکار عمومی تا نخبران، از اقتصاد تا میدان، همه نشانه‌ها به یک نقطه مشترک اشاره می‌کنند: زمان جنگ گذشته و هزینه توهم برتری، از توان آمریکا خارج شده است.

بکشاند؛ هزینه‌ای که هیچ دولتی توان تحمل آن را ندارد. در داخل آمریکا نیز فشارها بر دولت رو به افزایش است. از پایان مهلت قانونی عملیات نظامی بدون مجوز کنگره گرفته تا جهش قیمت سوخت، افت محبوبیت ترامپ و کاهش جبران ناپذیر ذخایر تسلیحاتی، همگی نشان می‌دهد که واشنگتن در موقعیتی شکننده قرار دارد. این واقعیت، شتاب پنهان برای دستیابی به یک توافق را توضیح می‌دهد.

در مقابل، تصورات ساده‌انگارانه درباره اثرگذاری محاصره بر ایران، بیش از آنکه مبتنی بر واقعیت باشد، حاصل خطای محاسباتی است. ایران نه تنها به شبکه‌ای از مسیرهای تأمین زمینی و آبی در شمال دسترسی دارد، بلکه تجربه طولانی در مدیریت اقتصاد تحریمی، آن را از الگوهای شکست خورده‌ای مانند کوبا و ونزوئلا متمایز می‌کند. حتی در حوزه انرژی نیز، مصرف داخلی بالا و ویژگی‌های فنی میادین نفتی، امکان بهره‌برداری پایدار را فراهم کرده است. آنچه امروز در واشنگتن در حال شکل‌گیری است، نه یک انتخاب، بلکه یک اجبار است؛ بازگشت به میز مذاکره، پیش از آنکه هزینه‌های جنگ، غیرقابل بازگشت شود.

با ناکام ماندن گزینه جنگ، آمریکایی‌ها دوباره بر نسخه کهنه مذاکره اصرار کردند

پایان افسانه شکست ایران

آمریکایی، زمزمه‌ای مشترک در حال شکل‌گیری است؛ زمزمه‌هایی که معتقدند «جنگ با ایران نه موفق بوده، نه قابل مدیریت». این چرخش اعترافی دیر هنگام به یک واقعیت سخت و تلخ برای دشمنان ایران است.

در حالی که لفاظی‌های کاخ سفید همچنان بر طبل تهدید می‌کوبد، در پشت پرده، صدای دیگری در حال بلند شدن است؛ صدایی که نه از اقتدار، بلکه از بن‌بست می‌آید. از اتاق‌های فکر تا سیاستمداران کهنه‌کار

محسن فرهمند
روزنامه‌نگار

ایران را به زانو درآورد؛ اما اکنون نشانه‌ها حاکی از آن است که این پروژه نیز به سرنوشت دیگر ابزارهای فشار دچار خواهد شد. در یک سو، اقتصاد جهانی قرار دارد که به شدت شکننده و وابسته به ثبات انرژی است و در سوی دیگر، کشوری که چهار دهه زیر فشار تحریم، ساختارهای تاب‌آوری خود را تقویت کرده است. در چنین میدان نابرابری، این آمریکا است که زودتر نفس کم می‌آورد. افکار عمومی آمریکا نیز دیگر همراهی سابق را ندارد. طبق نظرسنجی یو‌گا، ۷۰ درصد آمریکایی‌ها معتقدند باید از طریق یک توافق، جنگ با ایران پایان یابد؛ عددی که در میان دموکرات‌ها به ۸۳ درصد و حتی میان جمهوری خواهان به بالای ۵۰ درصد می‌رسد. این تغییر نگاه، سیاستمداران را نیز به عقب نشینی واداشته است. وندی شرمن صراحتاً از «بن‌بست نظامی» سخن می‌گوید و تأکید می‌کند که راه حل، دیپلماسی سخت و زمان بر است، نه ماجراجویی نظامی.

از سوی دیگر، هشدارهایی مانند آنچه ریچارد هاس درباره تنگه هرمز مطرح کرده، ابعاد واقعی بحران را آشکار می‌سازد. برخلاف جنگ‌های گذشته، هرگونه تنش در این منطقه می‌تواند اقتصاد آمریکا و جهان را به لبه پرتگاه

در روزهای اخیر، فضای فکری در ایالات متحده به طرز محسوسی دچار تغییر شده است. دیگر آن روایت‌های پرطمطراق درباره «مهار سریع ایران» خریدار چندانی ندارد. حتی در میان نظریه پردازان جریان اصلی روابط بین الملل نیز این گزاره در حال تثبیت است که مسیر نظامی، نه تنها نتیجه بخش نیست، بلکه می‌تواند به یک فاجعه کنترل ناپذیر ختم شود. از همین رو، نسخه جایگزین، یعنی «وادارسازی از مسیر مذاکره» دوباره روی میز آمده است. بسیاری از تحلیلگران آمریکایی نیز امروز اذعان دارند که «مذاکره»، در قیاس با جنگ، هم کم هزینه‌تر بوده و هم دستاوردهای ملموس‌تری برای واشنگتن به همراه داشته است. با این تفاوت که ایران پس از اینکه نهایتاً تهدید جنگ اتفاق افتاد و پوچی آن معلوم شد دیگر علاقه ای به حسن نیت سخاوتمندانه نخواهد داشت.

طرح‌هایی نظیر «محاصره دریایی» یا آنچه برخی در واشنگتن از آن با عنوان «خشم اقتصادی» یاد می‌کنند، قرار بود

سیاست خارجی

مقام سابق پنتاگون: تا چندین سال بهای جنگ ایران را خواهیم پرداخت

«احیدر علی حسین مالک» مدیر سابق ابتکارات راهبردی در دفتر بازرس کل وزارت جنگ آمریکا در یادداشتی در روزنامه «نیویورک تایمز» به بررسی هزینه‌ها و پیامدهای جنگ آمریکا با ایران پرداخته و نسبت به نبود شفافیت و نظارت کافی در این زمینه هشدار داده است. او که از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۶ متصدی این مقام بود، در این یادداشت نوشته است که پنتاگون چنین جنگ‌هایی را «عملیات‌های اضطرابی برون‌مرزی» می‌نامد؛ اصطلاحی گمراه‌کننده که ماهیت واقعی آن‌ها را پنهان می‌کند؛ درگیری‌های طولانی و سرسختانه با اهداف متغیر، هزینه‌های مازاد، فساد و اتلاف منابع. به نوشته این تحلیلگر، خطر بالایی وجود دارد که افکار عمومی درک نکند این جنگ با ایران چه میزان هزینه خواهد داشت و بخش قابل توجهی از این منابع مالی یا به هدر خواهد رفت یا صرف مواردی می‌شود که ارتباط چندانی با مأموریت اصلی ندارند.

مالک در ادامه تأکید می‌کند که جنگ با ایران نه دارای بازرس ویژه است و نه یک وب‌سایت عمومی که جزئیات هزینه‌ها و محل مصرف آن‌ها را برای افکار عمومی شفاف کند؛ موضوعی که به گفته او نشان‌دهنده ضعف در نظام نظارتی است. وی همچنین با اشاره به اظهارات «راسل ووت» مدیر دفتر مدیریت و بودجه آمریکا می‌نویسد که قانون‌گذاران نمی‌توانند برای دریافت پاسخ دقیق درباره هزینه‌های جنگ به مقامات اجرایی اتکا کنند. ووت در تاریخ ۱۵ آوریل به کمیته بودجه مجلس نمایندگان گفته است: «هیچ برآوردی در اختیار ندارم.»

با تصمیم شورای صنفی نمایش، افزایش قیمت بلیت سینما به تعویق افتاد

سینما گران نمی‌شود!

در جلسه شورای صنفی نمایش یکشنبه ۶ اردیبهشت ۱۴۰۵، موضوع افزایش قیمت بلیت سینما مطرح شد، اما طبق نظرشورا، اجرایی شدن این تصمیم تا اطلاع ثانوی به تعویق

افتاد. بحث قیمت بلیت سینما این بار نه فقط از زاویه اقتصاد هنر، بلکه در پیوند با شرایط کلی سیاسی و اجتماعی نیز لازم است مورد توجه قرار بگیرد.

محمد قربانی
منتقد سینما

در هفته‌های اخیر، براساس برخی روایت‌ها از جلسات غیررسمی و گفت‌وگوهای مدیریتی در حوزه سینما، موضوع افزایش تازه قیمت بلیت روی میز تصمیم‌گیران قرار داشته، اما در نهایت اجرای آن به تعویق افتاده است. این تصمیم در حالی گرفته شده که طی یک سال گذشته روند افزایش تدریجی و شناورسازی قیمت بلیت ادامه داشته و فاصله قیمتی میان سالن‌های مختلف بیشتر شده است. اقتصاد سینما در ایران طی سال‌های اخیر به طور مستقیم تحت تأثیر تورم عمومی و افزایش هزینه‌های جاری قرار گرفته است. سالن‌های سینما از یک سو با رشد هزینه‌های نگهداری، تجهیزات، حقوق نیروی انسانی و خدمات مواجه‌اند و از سوی دیگر با مخاطبی روبه‌رو هستند که قدرت خریدش هم‌پای این افزایش‌ها رشد نکرده است. همین شکاف باعث شده موضوع قیمت بلیت به یکی از حساس‌ترین مباحث سیاست‌گذاری فرهنگی تبدیل شود.

در یک سال گذشته، سیاست «قیمت‌گذاری شناور بلیت» به عنوان راهکاری برای مدیریت این وضعیت مطرح و تا حدی اجرا شد. براساس این سیاست، قیمت بلیت بسته به کیفیت سالن، موقعیت مکانی و زمان اکران متفاوت است. هدف از این رویکرد، افزایش درآمد سینماها و جلوگیری از فشار یکسان قیمت بر همه سالن‌ها عنوان شد. اما در عمل، این سیاست باعث ایجاد شکاف قیمتی قابل توجه میان سینماهای مختلف شد و بحث عدالت دسترسی فرهنگی را دوباره به صدر گفت‌وگوها آورد.

در همین فضای پیچیده، گفته می‌شود برخی

یادداشت

هالیوود دیگر آن اژدهای هفت سردهه نود نیست!

سعید قاسمی
روزنامه‌نگار

سینمای هالیوود سال‌ها با تکیه بر زرق و برق، ستاره‌سازی و فرمول‌های تکراری‌اش تلاش کرده بود بازار جهانی را در قبضه نگه دارد، که انصافاً سالها در این امر موفق بود و نشانه‌هایی جدی از ترک برداشتن این انحصار و افول این قدرت به چشم می‌خورد؛ آن هم نه از دل اروپا یا آمریکا، بلکه از شرق آسیا. جایی که سینمای بومی، بی‌هیاهو و بدون پیچیدگی، آرام‌آرام جای خودش را در گیشه‌ها پس گرفته و حتی در مواردی، رکوردهای تازه‌ای ثبت کرده است.

به هر جهت، اگرچه آمار کلی فروش در بسیاری از کشورهای آسیایی هنوز به سطح پیش از کرونا بازنگشته، اما نکته مهم در دل همین اعداد نهفته است: مخاطب تغییر کرده است. دیگر آن تماشاگر سابق نیست که با هر دنباله و بازسازی هالیوودی راهی سالن شود. خستگی از تکرار، از روایت‌های بی‌رمق و از جهان‌های مصنوعی، او را به سمت داستان‌هایی کشانده که ریشه در زیست بومی‌اش دارد. از اندونزی تا ژاپن و از کره تا تایوان، فیلم‌های داخلی توانسته‌اند با تکیه بر همین نزدیکی فرهنگی، گیشه را تکان دهند.

این تغییر البته صرفاً سلیقه‌ای نیست؛ بلکه نتیجه یک دگرگونی عمیق‌تر در رفتار مخاطب است. دوران پساکرونا، آدم‌ها را به سمت تجربه‌های ملموس‌تر سوق داده؛ چه در غذا، چه در سفر و چه در سینما. حالا فیلمی موفق است که بتواند با زندگی واقعی مخاطب نسبت برقرار کند، نه آنکه صرفاً او را با جلوه‌های ویژه خیره کند. از همین روست که یک درام خانوادگی ساده یا یک کمدی بومی، گاه بیش از پرخرج‌ترین بلاک‌باسترها دیده می‌شود.

در این میان، هالیوود بیش از هر زمان دیگری با بحران تکرار مواجه است. چرخه بی‌پایان دنباله‌ها و فرنچایزها، اگرچه هنوز کار می‌کند، اما دیگر آن کشش سابق را ندارد. در مقابل، سینمای آسیا با تکیه بر روایت‌های محلی و بازتعریف ژانرها، در حال باز کردن راهی تازه است. راهی که شاید فعلاً محدود به منطقه باشد، اما بی‌تردید می‌تواند در آینده، معادلات سینمای جهان را دستخوش تغییر کند.

■ تلفن:

۰۲۱-۸۸۴۹۹۳۷۲

■ کدپستی:

۱۵۹۸۹۷۵۷۱۱

■ صاحب امتیاز:

محسن منصوری

■ مدیرمسئول:

حمیدرضا بیانی

■ آدرس: خ سپهبد قزنی خ شاداد پلاک ۲۲ واحد پنج

■ چاپخانه: صمیم

nobonyadonline nobonyadonline

n o b o n y a d o n l i n e . i r

فرهنگ

C U L T U R A L

■ سه شنبه ۸ اردیبهشت ۱۴۰۵ ■ سال اول ■ شماره ۲۶

یادداشت

منت سریال‌های بنجل را سرما نگذارید

ایمان عظیمی
روزنامه‌نگار

وضعیت شبکه نمایش خانگی در میانه جنگ رمضان از حیث کمیت نه تنها چندان تفاوتی با سال‌های گذشته نداشت، بلکه در نسبت به سال ۱۴۰۳ حتی بهتر هم بود. در بهار آن سال ۸ اثر از سرویس‌های پخش استریم به مخاطبان و کاربران ارائه شده بود، در حالیکه اکنون هنوز نیمی از بهار باقی مانده و تا اواسط اردیبهشت ماه ۸ سریال در خروجی پلتفرم‌ها قرار گرفته‌اند. میزان محتوای موجود در بهار ۱۴۰۴ هم تفاوت معناداری با امسال ندارد. از این منظر باید کارت صدآفرین را از جیب مان درآوریم و به وی.او.دی‌ها تقدیم کنیم. اما مسئله در همین نقطه پایان نمی‌پذیرد. کمیت وقتی اهمیت پیدا می‌کند که مکمل رکن مهمی چون کیفیت باشد. مگر می‌شود به خاطر پخش نازل‌ترین آثار فخر بفروشیم، اما در مواجهه با خواست بیننده قائل به پاسخگویی نباشیم؟

سینمای ایران موجودیتی غیرقابل پاسخگوست و به تازگی پلتفرم‌ها نیز درگیر همین بیماری شده‌اند؛ بیماری‌ای که می‌بایست جلوی سلول‌های سرطانی‌اش را پیش از تکثیر می‌گرفتند، اما چون خود را ملزم به خدمت برای کاربران نمی‌دانند و به مسئله رقابت در یک فضای تماما انحصاری واقعی قائل نمی‌شوند، هیچ اعتراضی را پاسخ نمی‌دهند و کاری با کیفیت آثارشان ندارند.

مسئله اما به همین جا هم ختم نمی‌شود. وضعیت شبکه نمایش خانگی در بهار ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ حداقل از نظر کیفی قابل دفاع بود و لااقل مخاطب را با آثاری نظیر «افعی تهران»، «در انتهای شب»، «جان سخت» و فصل نخست «وحشی» راضی نگه می‌داشت، اما گویا جنگ و مسائل ریز و درشت آن باعث شده تا شبکه نمایش خانگی بی‌نیاز از جلب رضایت مخاطبی که پول پرداخت می‌کند به راه خود در جاده خاکی ادامه دهد. آنهم در شرایطی که محدودیت‌های محتوای رسانه ملی را ندارد، اما کیفیت آثارش در حال حاضر بسیار پائین‌تر از محصولات تلویزیون است. البته این نکته را هم باید لحاظ کرد که مدیران پلتفرم‌ها همیشه از وضعیت شاکی هستند و مشکلات و معایب خود را گردن دیگری می‌اندازند.

در اینجا «دیگری» همان صداوسیماست. آن‌ها می‌گویند که اگر فلان کار مآدیده نمی‌شود یا کیفیت لازم را ندارد به خاطر وجود سازوکاری به اسم ساتراست؛ در حالیکه سازمان همین محدودیت‌های قانونی را برای محصولاتش خودش هم قائل است!

را بیماران کرد به و کشور بازگشت.

این تنها یک خبر عادی نیست، بلکه باطل‌السمح تمام آن ادعاهای هالیوودی در مورد قدرت نظامی آمریکاست. بخش عمده‌ای از قدرت نظامی دشمن برساخت رسانه و صنعت سینماست، اما خوشبختانه اکنون این قدرت توسط غیورمردان ارتشی و سپاهی ما درهم شکسته شده است. این موفقیت صرفاً نباید در اخبار گیر افتاده و محبوس شود، بلکه باید به بُعد سینمایی و هنری آن نیز توجه ویژه نشان داد. ما باید برای نسل‌های بعد تصویر روشن و واضحی از قدرت ایران بسازیم و این نکته را از یاد نبریم که تصویر جنگ به اندازه خود نبرد اهمیت و بُرد دارد. آمریکایی‌ها با تاپ‌گان شکست‌های خود را پیروزی جلوه می‌دهند، در حالیکه ما از داشته‌های واقعی خود در سینمای محفلی‌مان بهره نمی‌بریم.

به تازگی خبری از سوی رسانه‌های داخلی و خارجی منتشر شده که حکایت از یک شاهکار نظامی از سوی ایران در جنگ با آمریکا و اسرائیل دارد. یک جنگنده اف ۵ ارتش جمهوری اسلامی ایران با وجود حضور سامانه‌های موشکی پاتریوت با موفقیت یکی از پایگاه‌های نظامی ایالات متحده در کویت

تاپ‌گان قلبی، حمله به اچ ۳ واقعی